

SZARVASI ÚJSÁG

Képes het lap, a társa a om, közgazdasá és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer. vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők.

A nyilt-térben minden garuondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád“ irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet: továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A társadalomból.

Minduntalan ismételtetik a jajkiáltás, hogy Magyarország államalkotó eleme pusztul vagyoniilag. A pauperismus lejtőjére jutott.

Látjuk a bajt, s ki lelke mélyében érzi a sugalmat, hogyha tenni nincs is ereje. legalább szóval járúljon a magyar társadalom megmentéséhez, előáll jóakaratu tanácsaival.

A sajtó kötelelességüen jár el e nagy feladat teljesítésében. Teheti is — ma már nálunk nagy tér felett uralkodik. Némely avatott toll, midőn az egyszerű háztartás szükségét, a minő hajdan volt, hangsulyozza, két találó sorban is élénk állítja a szomorú valóságot az elentétben, hogy hajdan az almárium teteje a gerendaig megvolt rakva háznál készült gomolyákkal — ma almárium sincs, gerenda sincs, hanem van stuktur, etager, gipsz szobrokkal és van. — a mi akkor nem volt — tengeradósság. Ki ne látná be ezen néhány szóból az egyszerűséghez való viaszatérés szükségét, ha megakarjuk menteni magunkat.

Sokszor azonban minden áron kitünni vágyó hiúság vezeti az író tollát. Ezek kimagaslani törekednek török-szakad. A magas régiókból liferálják eszméiket, keveset törődve azzal, miként illik viszonyainkhoz a mit mondanak. Ez nem hasznos működés, gyakran káros, mert neveltségessé válik, legtöbbször semmis.

Illusztrálni akarjuk, a mit mondánk. Például a takarékosagra akar valaki serkenteni, melyre csakugyan reá kell szólni magát társadalmunk minden osztályának önfentartási kötelelességből és honfiségből. Tudnánk hivatkozással élni, hogy némely világosság-terjesztő világculturai nagyítóval széles látókört (?) szenvedő zseni, legalább is azzal kezdené, hogy községi kemenczét kell felállítani; (Amerikában ugyanis egy

négy emeletes bérház összes lakói a tüzanyag megtakarításáért közös konyhán főzetnek) és ha száz családnak a faluban kenyérre van szüksége, ne fűtsenek nyárszakban itt a bódulásig száz kemenczét, hanem csak egyet, melyben folytonos tüzelés mellett két nap alatt kisül egy pár száz kenyér.

No, már a ki a fával vagy szalmával való takarékoskodásnak ezen módját most még ajánlaná s ezzel akarná inaugurálni a valóban szükséges takarékoskodás kezdeményét, az nem ösmeri azon patriarchalis jelleget, mely fajunk alsóbb osztályából még soká fog kikopni s a melynél fogva a magyar gazda ma is csak azt a kenyeret költi el jóízüen, mely saját „cselédjei“ productuma minden ízében.

A nemzeti sajátosság félreértése vagy általán nem érzése pedig minő káros consequentiákat szül, az legtanulságosabban észlelhető azon törvényhozási alkotások káros következményeinél, melyekben a nemzeti génusz ignoráltatott.

Visszatérve tehát kiindulási pontunkra, csak azt tartjuk hálás és sikerrel biztató eljárásnak, mely eszméivel nem brillirozni akar, hanem ajlétező viszonyokat ösmerve és számba véve, azok javításán fáradozik.

És hogy a takarékoság szükségéről idézett példa eszmelánczolatát folytassuk; mi is elérkezettnek látjuk a legfőbb időt, miszerint a társadalom minden osztálya ajtaja homlokára jegyezze a „takarékoság“ jelszavát, de azt nem a községi kemenczén kívánjuk gyakorlatba véve látni, (mert tüzelő anyagunk van még bőven) hanem ott, hol annak csakugyan gyakorlati értelme van.

Hol a sors keze nem nehezedett sujtólág a ter-

melőkre, gazdag kalásztenger került sarló, vagy kasza éle alá az idén. Az arany színű kalásztartalom értéke duzzadásba hozza a gazda megapadt tárczáját.

Emlékezzék meg az ég áldásában részesülő és munkája gyümölcsét élvező földmives, az imádság azon nagy jelentőségű szavaira: »és ne vigy minket a kísértetbe«

És ez alatt azt értjük, hogy ne csak önszemélyében álljon ellent a hiúságszülte vágyak ingerének, hanem küzdjön meg lelki erővel azon csábokkal is, mik a leguemesb forrásból erednek különben, az övéi eránt való szeretett forrásából.

Egy gazdasági haszonállatnak túlfizetett megszerzése is hiúsági hiba, ha egyéb szükségeseket kell első sorban fedezni, vagy a mi fő, terheket törleszteni. De még sem oly hiba — mert utólagos kárpótlással kecsegtet — mint az improductiv kiadások, melyeknek ingere (legyünk őszinték) leginkább a gyengébb nemnél kezd terjedni pusztítólag.

Ne lopjon el a gazda a vetőmagból egy pár kilót azon hiszemben, hogy azt a talaj jósága kárpótolja és csak azért, hogy a szemkáprázató idegen iparcikkeknek annál bővebb vásárlást juttasson övéi részéről.

Elégeljük meg már valahára a sok cifra kartont, chiffont és talmi portékákat, mérsékeljük e részbeni, fogyasztásunkat és iparkodjunk azon, hogy nem lát-szatra, hanem valóságban gyarapodjunk.

Ez már azt hiszük gyakorlati tanács és intelem a t a k a r é k o s s á g r a, mely nélkül etpusztulunk idő előtt.

* * *

H I R E K.

— (A s z a r v a s i n ö e g y l e t) f. hó 14-én Szerdán, a Casinó helyiségében tánczal egybekötött theaestélyt rendez, melyre a meghívók már széküldettek.

— (A s z a r v a s i k i s d e d ő v ő) intézet, tanonczai részére az idén is állít közös karácsonyfát. Az ünnepély az intézet helyiségében f. hó 23-án d. u. 3 órakor fog megtartatni. E célra Réthy Sándor szarvasi kereskedő ur 15 darab diszes játéktárgyat volt szives ajándékozni, miért is alólírott az egyesület nevében nem késik közönetét nyilvánítani, felkérve a t. szüléket s gyermekbarátokat, hogy a kicsinyeknek szánt ajándékokat hozzá, az intézet helyiségébe küldeni sziveskedjenek. S z a t h m á r y E d e, ovoda-vezető.

— (M o z g a l o m.) A szarvasi regale-birtokosság egy tekintélyes része mozgalmat indított az iránt, hogy a regale-jövedelmek az idén ne osztassanak ki az egyes jogbirtokosok között, hanem célirányos befektetésre, ugymint a „Bárány“ vendéglő korszerű restaurálására, egy új hid építésére, szóval gyümölcsöző közcélokra forditassanak. E tárgyban a napokban egy küldöttség megyénk főispánjánál is tisztelgett, hogy ez ügynek ugy az ő pártolása, mint a megyei közigazgatási bizottságé is megnyeressék. Hiszük, hogy ez üdvös mozgalom, mely kisebb-nagyobb mértékben többször nyilvánult, ezuttal célra fog vezetni, ugy a regale birtokosság, mint városunk világos előnyére.

— (A s z a r v a s i) statutquo izr. egyházközség f. hó

T Á R C S A

Török Lyra.

— Mehibbitől. —

Bánatod oly csekély, mint az én jólétem,
Arczod olyan mint a fényes hold az égen,
Rózsás képed sötét éjszirtők arnyaljak,
Rózsáligeteknek illatos kertjében.
Fölfeslik a bimbo ajkad közelében
S vérként irul, pirul, néma szégyenében.
Piros szad az ékes rubintnak képmasa,
Ajkad korall s fogad csnpa gyöngyszem nékem.
Buvara vagyok én ennek reggel, este.
Valahanszor fürdöm könnyem tengerében.
Folyton attól tartok, valjon a rossz satan,
Vetélytarsam el nem csabit-e majd téged,
M u h i b b i, arczodnak csillar fénye mellett
Szallongó lepke, mely röptében megégett

Dr. KRECSMARIK JANOS.

Bernáth Gáspár.

— Képpel. —

Rosszul irtuk nevét, nem volt ő Bernáth Gáspár sohasem hanem Gazsi-bacsi mindenki előtt. Csakis cikkei, azok alatt a zamatos humoreszkek alatt olvashattuk e nevet; de az ő szereplése inkább társadalmi, semmint irodalmi volt. s Gazsi bacsi mint társadalmi különlegesség valóban páratlan volt.

Több éve ott nyugszik már a kerepesi temető hideg kebelében; de emléke, kedves emléke, soká élni fog.

Jellemzését Ágay Adolf tollából adjuk, azon időből, mikor még fürge szelleme köztünk jart kelt.

* * *

Gazsi bácsi.

— Hahó, megállj!

Int esernyő,ével s be sem varva üdvözlésedet, elpanaszolja neked, hogy mig aludt, valami gazember pénzt lopott bele a bugyillarisába, marmint az a gazember a Gazsiéba.

Elszörnyűködöl magad is. Ez már valóban netovábbja a romlottságnak

— Teljes fél napja, hogy méregetem fundusomat (a „váczi utca“ tudvalevőleg Gazsi fundusa) s nem bírok ráakadni a gézenguzra. Pedig ugyancsak megtudnam büntetni. Nyakába akasztanám egész vagyonomat apró pénzben — hadd cipelné egy milliárd veres krajczaromat.

Ezen körülményből azon megnyugvast meritjük, hogy jó batyánk egyik leggazdagabb embere Budapestnek, mert még most is bőven szökei gyermekét kedélynek forrása, aranyos jó kedvét nem marja még a rozsdá s tőle még mindig tetemes kölcsönöket vesz fel a csökonyösseg, mert hisz ő Rothschildje a fura ötleteknek, melyeken tan már a negyedik nemzedék kaczag. Az ő kedélye olyan, náit a hegedű; mentől öregebb, annal szebben szól. A temat ren-

8-án tartott közgyűlésén Elfer Jakab rabbi urat, kinek választási időtartama most telt le, egyhangulag ismét megválasztotta az egyházközség lelkészeül, s egyszermind a rabbi ur érdemeinek megfelelőleg, fizetését tetemesen nagyobbította. Örvendünk, hogy a hazafias szellemű rabbi ur érdemei ily méltányos elismerésben részesültek, s hogy továbbra is ő marad az izr. egyház papi hivatalában.

† (H a l á l o z á s.) Folyó hó 6-án kísértetett városunkban örök nyugalomra H a n a c s e k J á n o s pénzügyőrségi szemlész, ki e minőségben több évig működött városunkban. Elhunytát özvegye s három gyermeke gyászolja. — Másnap f hó 7-én, özv. B r e n g a r t n e r S e b ő k n é szül. Takáts Kata in hült tetemei adattak át az örök nyugalomnak, ki rövid betegség után, 62-ik évében hunyt el, s kinek váratlan halálát nagy számú család gyászolja. Béke poraikkal!

— (M e z ő t ú r o n) a dipteritisz járványosan lépett fel, s egyre szedi áldozatait. Így Czira Sándor ismert iparosnak egyszerre négy kis gyermeke lett a szörnyű járvány áldozata. Megrendítő látvány volt, mint tudósítónk írja, midőn a négy kis gyermek örök nyugalomra kísértetett. A gyászeset az egész várost mély részvétre indította s a szülők körében általános megdöbbenést keltett.

— (A k ö r ö s s z a b á l y o z á s) a jövő évben az eddigiekénél sokkal nagyobb arányokban folytattatik. A vizsábalyozás, s épen a Körösök szabályozása is országos ügygé nőtte ki magát. Ép azért maga a kormány vette azt a kezébe. Az egyesült Körösnél a múlt évre 100.000 forint volt megszavazva s jelenleg 500.000 forint vétetett fel. A többletet indokolja azon jó hatás, a mely az átmetszések tervezett sikereitől bizton várhatni. E költség legnagyobb része a 18. és 23. számú átmetszésekre fog fordíthatni. A 18. számú átmetszés 26.382 f. méterrel rövidíti meg a folyó pályáját s ezáltal a vízlefoyas gyorsaságát fokozván a hármaskörös ezen szakaszán a le-

folyási és a védelmi viszonyokat jelentékenyen fogja javítani, sőt jótékony hatása a folyó felsőbb szakaszán is érezhető lesz. Szarvas és Szentandrásközségek válságos helyzetén is csak ezen átmetszési munka által lesz segítve. A 23. számú átmetszés foganatosítása által az árvíz utja tetemesen meg fog rövidíttetni s a víztömeg szabad lefolyása — a viszonyos esés növekedésével nagy mérvben előmozdítatik. Ennek következtében a vízlefoyas viszonyok a felsőbb szakaszon is, Endrőd-Gyoma táján jelentékenyen javulni fognak. E két átmetszésen kívül még több átmetszés létesítése lesz szükséges, főképp azért, hogy az 1881:52. t. cikk értelmében létesítendő nagyszabású árvédelmi töltésmunkálatokkal a mederszabályozási munkálatok is kellő összhangban foganatosíthatók legyenek.

— (H o l d f o g y a t k o z á s) f. hó 6-án este hat óra 8 percz 5 mperczkor — holdfogyatkozás volt, minek oka az, hogy a hold és a nap egymással oppozícióba jött. Az oppozíció az a hold-nap állás, mikor a hold és a nap a föld ellenkező oldalára jut, azaz a föld a hold és a nap közé kerül. A holdfogyatkozásokat tudvalevőleg a föld mindazon helyein egyenlő távolságban lehet látni, ahol a hold a fogyatkozás pillanatában a láthatár fölött áll, mert a holdnál nem az idézi elő a fogyatkozást, hogy valamely átláthatatlan test kerül a csillag és a szemlélő közé. A holdfogyatkozás oka már inkább az elsötétülés, mert a csillagászati észlelések szerint az által keletkezik, hogy a föld a holdra veti árnyékát, mivel a fogyatkozás pillanatában a hold és a nap között áll; a hold tehát hétfőn is a föld árnyékába került. Az elsötétülés delután 4 óra 22 perczkor kezdődött este hat óra és 3 perczkor érte tetőpontját. A sötétülés maximuma (azaz a holdnak beárnyékolts része akkor, midőn a fogyatkozás legnagyobb) 11 háromnegyed hüvelyk volt, ha a hold tányérjának átmérőjét 12 hüvelykkel vesszük fel: így tehát akkor, midőn a holdfogyatkozás tetőpontját érte a hold tányérjának csak nagyon csekély sarló

desen elviselhetlen nagy vagyona képezi s ebből fonja humoros változatainak szeszélyes arabeszkait.

— Gazsi hácsi jöjj velem Jankóhoz.

— Szivesen, pajtas. (Az öregapámnak is pajtása volt már, miért ne lehetne nekem is.) Aztan minek?

— Lerajzolunk a „Magyarország és a nagy világ“ számára

— Nem a muzeumba csalsz? Pulszky már régóta leselkedik ram.

— Nem oda, hanem egyenesen Jankóhoz, hogy lerajzoljon, még pedig így a hogy vagy természet után.

— De ne soká tartson. Egyszer már belém fogott egy piktor. Husvétkor ültem le, punkóstkor keltem fel. A fényképírónak is meggyült velem a baja. Addig csavargatta csavargatta camera obscurájának latesövet, míg egyszerre csak ott lovagoltam az orran, az orrarról meg úgy leajultam, hogy Széchényi Ödönért küldött Borsos, ki egész legénysegével fél óraig főcskendezett, míg magamhoz tértem.

— Semmitől se tarts

S odaált a rajzon elé úgy, a mint itt látják önök. S a mit voltakép a művész tesz objectumával — ő volt az ki bennünket tartott jól szoval.

— Ma ebédre vagyok hiva egy régi jó barátomhoz. Ez a férfiú még mindig nincs benne a conversatiónslexikonban, pedig ő tartja Pesten a legjobb konyhat s az ő pinceje az a bizonyos menyország, mely nem felhők felett, hanem a föld alatt van. Az ember otkolont izzad tarczal boraitól.

— Kissé süsd le a fejed, bátyám.

— Sütöm. — Olyan leveseket főz a gazdasszonya, hogy

az ember megrészegedik bele. A klaveron és a czizmaszalon kívül, minden ingrediencia megvan abban. Egyszer egy kaplány volt nála hivatalos, s mire felkelt az asztaltó prépost lett. Az a!

— Most meg kissé emeld fel a jobb kezéd és ints.

— Intek. — Mily végletek vannak a világon, barátom! Volt egy fukar nagybátyám. A feleségének nyolcz szem babot adott ki czuspajzra. Télen egyszer engem is meghívott. Csak úgy csatlógott a hidegtől minden szál; nem engedte meg, hogy fűtsenek. S még ostablaznom kellett vele! Barátom, mire két partit végig játszottunk, úgy oda fagytam a falhoz, hogy szegény asszonynéni kessel feszegetett le onnan — De mar unom az állast.

— Még egy csöpp türelmet! (E perczben gyermeksírás hallszik a mellék szobából.)

— Jó torka van a gyerekeknek; de mi ez az enyimhez fogva! Ha én rákezdtem két hetes koromba a sirast, nem hallatszott tőle a harangszó. A plebanos nagy ijedve futott át szegény anyámhoz ilyenkor, hogy fogjak be a torkat annak a lurkónak, mert a hívek nem tudják, mikor kell misére menni.

— No, itt a kép Gazsi bátyám.

Gazsi a kezebe veszi és elmosolyodik. Először életemben láttam őt nevetni.

— Nini, még a paruplímát sem felejtettétek ki. Köszönöm a jó akaratot. Hogy ha megjelen, küldjétek el Bernatot Bernáthoz. Itt a jegyem, servus.

A névjegyet Jankó odaragasztotta a ház sarkára. Kívánjuk, hogy még soká haladjon el mellette törhetlen jó kedvben a mi Gazsi bátyánk.

F o r g ő J á n o s.

Gazsi bácsi.

alaku része volt látható. A fogyatkozás este 7 óra 44 perczkor ért véget t. i. a hold ekkor lépett ki teljesen a föld árnyékából miután 3 óra 22 perczre volt szüksége, hogy azon végigvonaljon. Az egész jelenségnél majdnem legérdekesebbek voltak azok a szín- és fénytünemények, melyeket az elsötétülés alatt a holdtányéron észlelhettünk. Rendesen nem sokára a fogyatkozás után észrevehetjük azokat; és Riccioli rendszere nyomán könnyen meg is különböztetjük egymástól, aszerint, amint a föld árnyékvonala a hold felületének különböző egyenlenségeit vágja; ilyenek a tömeg- és lánchegységek, a fensikok, a különálló hegycsucok, a nagy kraterrel vagy anélkül és a kis tűzhányók, a szakadékok, a kis és nagy hullámos felületek, hegygerincek, az u. n. tengerek, tavak, mocsárok és tengeröblök. A szintünemények, főképen a veresszinek skáláin, körülbelül 10 perccel a fogyatkozás vége előtt lettek láthatóknak. A szinfokozat okát abban keresik, hogy a napsugarak amint a föld légkörének különböző sűrűségű rétegein hatolnak át, annak megfelelőleg különböző töréssel érkeznek a hold felületére.

— (A megyei közegészségügy) mult havi állásáról az alispáni jelentés ezeket írja: A közegészségi állapot a gyulai, csabai és békési járásokat, továbbá B.-Gyula város területét kivéve, a megye többi részében teljesen kielégítő és megnyugtató volt. Kétegyházán a vörheny még most is uralkodik: Dohozon pedig ugyancsak a vörheny járvány mellett a váltólázás betegülési esetek, továbbá a roncsoló toroklob szórványos jelentkezése zavarta a közegészségi állapotot. Békésen és Mező-Berényben a vörheny-járvány lefolyása egyre enyhül, épen úgy mint Csabán, hol a járvány esetek ritkulása megengedhetővé tette az első és második osztályok kivételével az iskolák megnyitását. Ez utóbb említett helyi járvány egyéb-iránt számszerűleg következő: a járvány kiütése óta megbetegedett 1165 egyén, ezekből meggyógyult 748, meghalt 355, további gyógykezelés alatt maradt 62. Gyulán a vörhenynek

egy esetei szintén felmerültek; szórványosságuk miatt azonban azok járványszerűsége megállapítható nem volt. A hasznos házi és gazdasági állatok között ragályos és járványos betegségek, még kevésbé a keleti marhavész tünetei nem mutatkoztak. Az ország észak-nyugati részén uralkodott keleti marhavész megszüntével az ország területe vészmentesnek nyilvánítván: a megyénk területén működött központi és községi vészbizottságok működésüket megszüntették.

— (Megyei közhatóság.) A személybiztonság a mult hó folyama alatt sem lön egy ízben sem megtámadva. Gyomán a gátmunkások között f. é november hó 21-én egy emberölési eset merült fel ugyan, ez azonban, a megyei személybiztonság terhére fel nem róható. A vagyonbiztonság terén a megyében 14, Gyula város területén pedig 4 lopási eset történt, az előbbiekből kiderítettett 10, az utóbbiakból 2 eset. A körülmények, melyek között e bűntények elkövetettek, valamint a tolvajlások tárgyának érték csekélysége megfosztja ezen eseteket minden oly jellegtől, mely a vagyonbátorság megzavarására engedne következtetni.

— (Megyei közutak, védőtöltések.) A közutak — daczára a mult havi kedvező időjárásnak, — az előzőleg elázott talaj lassu szikkadása miatt csaknem járhatlanok; mi miatt a tengely közlekedés csaknem szünetel. A védpart helyreállítási munkálatok körüli tevékenység a mult hó folyamán örvendetes lendületet nyert. Így: az alsó-fehérvárosi ármentesítő társulat töltéseinek a gyulai járásban lévő részei felemeltettek; Gyoma és Endrőd községek határában, a mult évi árvíz által megrongált gátrészek helyreállítottak, az alacsonyabb töltések a kellő magasságig emeltettek, ugy annyira, hogy a valószínűleg ismétlődő tavaszi áradás ellen, ezen községek a veszélytől feltehetőleg megvédve lesznek. Az Endrőd-köz-szent-mártoni véd vonal helyreállításán a munka fokozott erővel — 1800 főnyi munkással — folytatatik: pár nap alatt

E G Y K I S L E C Z K E.

— Francziából —

A francia császári csapatok benyomultak volt Németországba. Dorsville Henrik, kinek családja rokonságban volt Davoust tabornagy eckmühli herczeg családjával, e háboruban kezdte meg katonai pályáját.

Dorsville Henrik hadsegéd volt, még kevés tapasztalattal dicsekedhetett, de nyílt és minden hiúságtól ment jellemét föl ebbvalói becsülték, társai szerették, alárendeltjei tisztelték.

Egy deczemberi reggelen jelentéktelen ütközet fejlődött, Dorsville Henrik azonban arról is jelentést tartozott küldeni Davoust tabornagynak. Így kezdte:

„Kedves tabornokom, . . .“

Másnap, mikor a jelentés már el volt külvé, közölte azt társaival. A mint a fiatal hadsegéd az első két szót kiejtette, fegyvertársai nem bírtak elfojtani csodálkozásukat.

— Henrik. — szólt az egyik, — te nagyot vétettél a katonai ildom szabályai ellen.

— A tabornagy, — folytató a másik — nem fogja neked ezt az ügyetlenséget megbocsátani.

E megjegyzések nagy zavarba ejtették a fiatal hadsegédet. De felhangzott a dob és a kürt szava, a fiatal tisztok elszé edtek, ki-ki kötelességei után látva.

Eljött az éj; nedves, hideg köd borította a hegyeket; távolról az őrtüzek pislogtak. Henrik gondolatokra merült.

Egy szikla mellett ült, lábait takarójába burkolva. Az a két végzetes szó mindig visszhangzott fülében; talalgatta, mit fog majd a tabornagy mondani és már előre irtózott a botránytól, melyet megbüntetése fegyvertársai közt okozni fog.

Álmodozásából néha felriasztotta őt egy-egy éjjeli madár, vagy az őrszemek: Állj! ki vagy! kiáltása. De a mint csönd lett ismét, feje aláhanyatlott és folytatta álmodozását.

Végre elaludt, de álmából gyakran felriasztotta az aggodalom. Hajnalban a kürtök megszólaltak a hegyekben Henrik már talpon volt. Ohajtotta, hogy sorsa dőljön el mielőbb óhajtása teljesült.

Ugyanaz nap reggel levelet kapott Davoust tabornagytól. Kezei remegtek, midőn azt a néhány sort olvasta, melyet a tabornok hozzá intézett, és melyben őt az napra ebédre hívta.

Keserü mosoly ült a fiatal hadsegéd ajkán. „E me-hívas végén keserü labdacs van!“ szóla magában.

A kitüzött órában Henrik felöltötte legszebb egyenruháját és elment Eckmühl herczeghez, nagynevü rokonához. Ebédhez ültek. A hadsegéd megtörve várta a rettegett pirongatást, melyet még megalazóbbá fog tenni a számos tanu jelenléte.

Mily nagy volt tehát csodálkozása, midőn a tabornagy mosolyogva és a legnagyobb szívéllyességgel beszelt hozzá! Lassankint neki bátorodott és utóbb jó izüen nevetett magában ijedelme fölött.

Midőn a társaság a szalonba ment, Henrik visszanyerte önuralmát és a vendégeket elragadta szellemességével.

— Jól helyreüttem tegnapi meggondolatlanságomat — így szólt magában. A tabornagy elfelejtette levelemet, de erre az estére gondolni fog.

Davoust tabornagy, mint a katonák rendesen, nem szeretett sokáig egy helyben ülni: felállt tehát beszélgetés közben, amit csakhamar vendégei is utánoztak.

A tabornagy közeledett a fiatal hadsegédhez és feltünés nélkül egy ablakmélyedésbe vezette őt.

Bécsi tőzsde.

Mérvadó a Lajthán innen s a Lajthán túl
e_yedül a bécsi tőzsde.

Ama tetemes hátrányok, melyeket bizonyos vállalatnak egy minden befolyás és akarat nélküli pénzszegény vidéki tőzsdén szenvednie kell, — s viszont egy fő-tőzsdéni működés roppant előnyeit — mint szintén a kormány és a társulat és testületek székhelyét, kiknek czimeit a piacon forognak, városok ahol ajánlatok és tudakozások tétetnek, hol minden világrészről a tudósítások összpontosulnak, a hol a politikát csinálják, a hol a legnagyobb napilapok jelennek meg, a hol a nagy üzérkedések s tőzsérek az árkeletet csinálják, szóval azon városét, hol mind a kedvező mind a kedvezőtlen észleletek annak idejében tétetnek s mielőtt szélesbb körökbe kiszivárogná, a legbizalmasabb értesítések idejekorán nyerhetők, ami által szavazva az árfolyamra befolyással lehetünk, — mindezt röpiratunkban (26 és 42 lap) kimerítően előadtuk. — A tőzsdének küszöbén álló nagy mozgalmait véve tekintetbe, a „szabad“ speculation és az annyira kedvelt társasági üzleteinken kívül a mérsékelt kockázatással való műveleteket ajánljuk leginkább, s „Lajthán“ sen a „etős dija“ (e e leg nyereség: egvaránt akár emelkednek akár esnek az árfolyamok) mi mellett a díjak még a legkedvezőtlenebb esetekben sem veszhetnek tökéletesen el. Jutaléki árak a legolcsóbban. — A vezérkörökkel közelebbi viszonyainknál fogva egyenes, közvetlen s gyors értesítésekkel szolgálhatunk (szakértően s költség nélkül). **Pontos titoktartás** melletti kivétel. Sürgönyforgalom. Értesítő levél ki.

A jelenlegi pénzviszonyok s a befolyó tőkék következtében azon helyzetben, melyet az üzleti élet a tőkéknél s a tőkék és értékpapírokra kölcsönöknél a kamatlábat évi 5%-ra leszállítottuk (díjmentes). Mutatványi számok a „Leitha“ pénzügyi s sorsolási lapból bérmentve. Tartalomdús nélkülözhetlen sorsjegy naptárt (az összes új. játéktervezetek) elhelyezési, üzérkedési papírosok és nemeket, sorsjegyhiztosításokat (figyelembe véve a küszöbön álló huzásokat véve tekintetbe) stb. tartalmazó röpiratokat, kívánatra ingyen es bérmentve adjuk meg.

A „Leitha“ Halmi kiadóhivatalának bankháza
Bécs, Schottenring 15.

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca 18. sz. Peking városához.
IV. „Üll“ kigyó-tér, Főok: VII. ker. király-utca 17. sz.
„A theanővényhez“ a „Moszkva városához.“

DIETRICH és GOTTSCHLIG

osztr. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük Budapesten. Áánlja a téli évadra dűsan felszerelt raktárából közvetlenül importált

China Teát 7-10

legújabb 1881-82-diki termés.

	1/2 kilója	1 frttól	frttig.
Congó legfinomabb	2.-	3.-	
Souchong	3.-	5.-	
Orosz családi thea	3.-	4.-	
Fekete orosz karavan thea	6.-	12.-	
Fekete karavan virágos thea	5.-	6.-	
Pecco virágos thea legfinomabb	4.-	6.-	
Orosz karavan virágos thea	6.50	12.-	
Udvari thea vegyíték	12.-	—	
Victoria thea-vegyíték	8.-	—	
Király thea-vegyíték	6.-	—	
Moszkvai thea-vegyíték	5.-	—	
Császár thea-vegyíték	4.-	—	
Mandarin thea-vegyíték	3.-	—	

Ismét eladóknak megfelelő árleengedés.

Ismét eladóknak megfelelő árleengedés.

Jamaica-rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna 1/2 pint	2 frt 20 kr.
1 „ közep „ „ 1/2 meszely	1 „ 10 „
1 „ kis „ „ 1/2 meszely	— „ 56 „
2 „ nagy „ „ 1/2 pint	1 „ 50 „
2 „ közep „ „ 1 meszely	— „ 75 „
2 „ kis „ „ 1/2 meszely	— „ 40 „
3 „ nagy „ „ 1/2 pint	1 „ 20 „
3 „ közep „ „ 1 meszely	— „ 60 „
3 „ kis „ „ 1/2 meszely	— „ 30 „
4 „ nagy „ „ 1 pint	1 „ 50 „
5 „ nagy „ „ 1 pint	1 „ 20 „

Brazíliai-rum

biróilag deponál védjeggyel

1 nagy butélia üvegestől 1 pint	1 frt — kr.
1 kis „ „ 1/2 pint	— „ 53 „

Mindenemű külföldi likörök pezsgók shery francia borok, csokoládé ang. thea, sítemény, minden alakú és nagyságu theas edények.

A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesíttetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

EREDETI FRANCZIA SÓSBORSZESZ

Ez áll-lá-ssan ismert. **Lee Vilmos** által fel-talált gyógyszer, a legjobb eredménnyel használható minden külső vagy belső gyulladás, fej-til-ós fogfájás ellen, megsebesülések vagy nyitott sebek, égési sebek, rákgyulladás, bönulás és szem-gyula-ás ill. f-gtisztítás, b-örzölő-re-...
Ezen sób-borszesz, földrésztök és Anglia ler a-nyvobb tekintélyei által, mint biztosan és jól ható gyógyszer kineveztetik és valódisága következtében legnagyobb joggal, mint sikeres gyógyszer, mely fűlöt, 16 év lefolyása óta, számtalan köszönő levéllel bírunk — mindenkinek ajánlható.
Gyakran előkerülő utánzások kikerülése végett, a t ez. közönséget, biróilag letételezett üvegszalagunk és védjegyükre figyelmeztetjük.

Egy nagy üvegnek ára 60 kr.

Ismét eladók jelentékeny kedvezménynek örvendnek.

Használati utasítás minden üveghez ingyen mellékelvettik

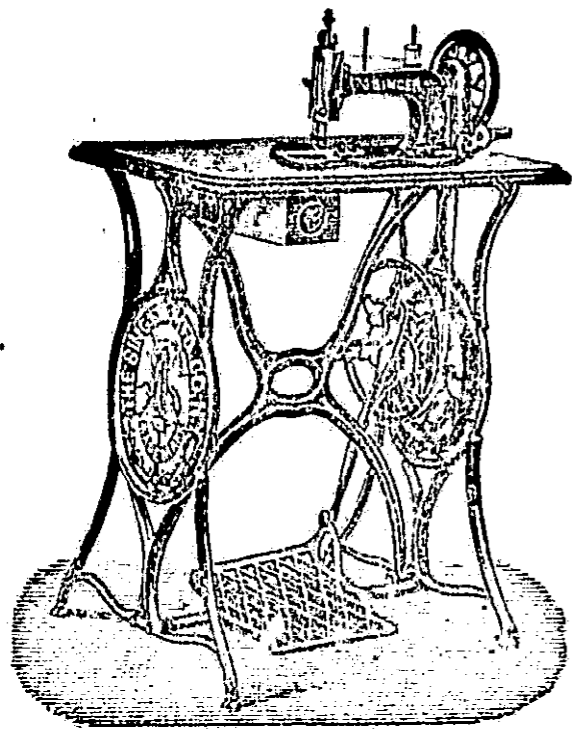
Bizományi raktárak átengedtetnek és hirdalpan közöltetnek.

Dietrich és Gottschlig,

osztr. csász. és magy. kir. udvari szállítók.

Eredeti francia Sós-borszesz kapható RÉTHY SÁNDOR urnál Szarvason.

Az eredeti SINGER varrógépek

a legújabb és legegyszerűbb szabad. készülékek és javításokkal vannak ellátva és a világon a legjobb s legtartósabb

varrógépek.

Ezek minden áremelés nélkül havi részletfizetésre árusíthatnak és teljes kezeség a juttat.

← Használati utasítás ingyen. →

Minden másnemű varrógépek hecsereletének, alkatrészei és javítások olcsón.

Miről ismerhető meg, hogy az árusításra ajánlott

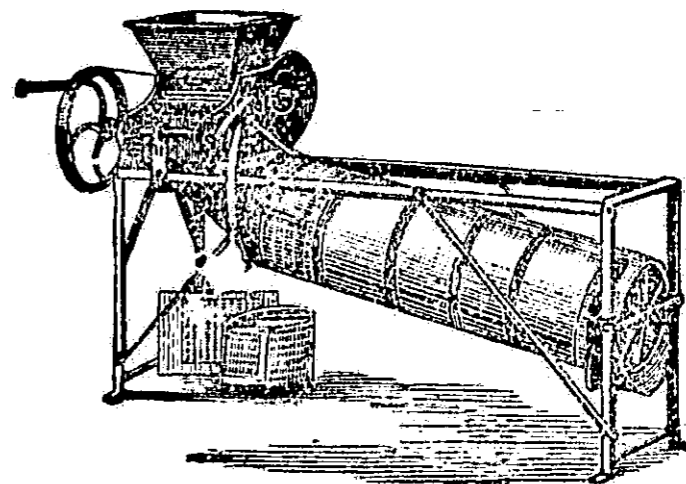
Singer varrógép

valódi-e, azaz hogy eredeti gép és hogy The Singer Manufacturing Co., New-York (Amerika) egyik gyárában készült, vagy hogy az Németország vagy Ausztriának többé vagy kevesebbé rosz készítménye-e,

— mely utánzat gyenge minőségűt min. n. ron. el. a. u. ?
Minden szakember az első pillanatra felismeri a kettős külföldi anyagból, és felülmúlhatlan pontossággal s gondtalan összeállított alkatrészekből, hogy eredeti SINGER varrógép vagy utánzati gép áll-e előtte, és a szakismerettel nem bíró vevőknek különösen a következő külső jelekre kell figyelni, ha károsulni nem akar:
I. Minden eredeti Singer varrógép a melletti kereskedelmi jezyet hordja egyik s r. á. z. 881 o. elírású jezyet még a t. ét oldalrészben is beontve hordják.
II. Minden eredeti Singer varrógép karján a teljes czimer viseli: THE SINGER MANUFACTURING Co.
III. Minden eredeti Singer varrógép egy angol nyelvű okmányval (mely a gép eredetét bizonyítja) s. Hív. Ezen okmány. z. illető eredeti Singer-gép száma található, és a The Singer Manufacturing Co. elnökétől, valamint a nyugot- és közép-európai főügynökötől G. NEH LINGER van aláírva.

G. Neidlinger Budapest, főut.

Ezüst érem Páris 1875.
Ada május 1-én 1881. arany érem.
Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-díj

Brogle J. és Müller

gép- és posta-l-m z. y. a
BUDAPESTEN, a Margit-híd közelében. készít
Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.
Trieur hengereket malok számára.
Koptatókat, Szelelő rostákat, Szitákat és rostákat, cséplőg. pek számára.
28-30
Raktár Szarvason E. EFÁNT PÁL urnál

Nagybecsü találmány méltánylása.

Hoff Janos cs. kir. szállító urnak, kir. tanácsos, az arany érdemkereszt és korona tulajdonosa, több rendbeli magas rendjel lovagja,
f e l t a l á l ó j a
és egyedüli gyárosa a Hoff-János-féle maláta kivonatnak, a legtöbb európai fejedelmek udvari szállítója, **Bécsben, gyár Grabenhof Bräunerstrasse Nr. 2. Iroda és gyári raktár, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.**

M a g a s i t é l e t e k.
I. Vilmos Németország császára: „Jó malátakivonata.” I. Ferencz József osztrák ország császára: „Szívesen kitüntetem önt.” Szászország királya: „Jól tett királyné anyámnak.” Dánország királya: „Gyógytévő hatását éreztem.” Mecklenburg-Schwerin nagyhercege: „Elismerésem.”

G y ó g y t u d ó s i t á s.
Tekintetes ur! Ez alkalommal el nem mulaszthatom, hogy Önt arról ne értessem miszerint feleségem az Ön malátasörét gyengélkedés és köhögés ellen már egy fél év óta a legjobb sikerrel használja, mert feleségem — dacára annak, hogy egész gyógyszerárakat bevett — mégis esztendőnkint tavasszal és ősszel legnagyobb mértékben köhögött, ereje elveszett, azonban mióta a feleségem a malátasört fogyasztja egésző színben van, köhögése el is hagyta. De azért mégis további rendelés-ig malátasört f. K. o. nyilla, hogy a malátasör ellensége voltam, ellenben most pártolójává váltam. Kérek 58 palack maláta-kivonat-egészségerősítő-sört. — S.-A.-Ujhely, 1881. májushó 14-én. Tisztetettel G r o s s R o b e r t, felvigyázó az osztrák-magyar északnyugati vaspályánál.

I n t é s. 12-12

Valamennyi malátagyártmányok ragasztó czeduláin látható a feltaláló és első előadó Hoff János mellképe mint védjegy. E képen egy álló kerület, mely alatt Johaen Hoff teljes aláírása látható. A hol ez a valódiságot bizonyítja. J. l. hiányzik, ott osalás forog fenn és azon gyártmányt tessék mint meghamisítottat visszaadni. Két forintot aluli küldeményt nem fogadosítunk.

Főraktár Szarvason: Nyásik Soma.
Főraktár Mező-Turon: Schreiber Sámson.

Számos bizonyítvány a legelső érdem érmek, orvosi tekintélyektől, különböző kiállításokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult Anatherin szájviz,

Dr. POPP J. G.-től cs. k. udvari fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2.

Gyökerez gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a szájüreg és a fogus mindennemű betegsége ellen. Jónak bizonyult öblögető viz az idült torokbajoknál. 1 nagy palack 1 frt 40 kr., 1 közep 1 frt és 1 kicsi 50 kr.
NÖVÉNY FOGPORA rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi anélkül, hogy ártalmára volna. Ára dobozonkint 64 kr.
ANATHERIN FOGPASTÁJA tüveg szelenczékben 1 frt 22 krval, jónak bizonyult fogtisztító szer.
ILLATOS FOGPASTÁJA a szájüreg és a fogak ápolása és fentartására a legkitünőbb szer dbja 35 kr.
FOGÓLOMA igen gyakorlati s a leghiztosabb szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobozonkint 2 frt 10 kr.

Fűszeres gyógytani növény szappanja

általános vélemény szerint kétségkívül az első ragot vivá ki, magának valamennyi eféle készítmények közt, mert ennek előnyeit — óytani hatalmát és meglepő hatását minden oly esctnél, hol, habár évek óta elhanyagolt bőr volna is átalakítandó, gyógyítandó, — egy szappanféle sem közelítheti meg. A bőrt tisztántartó tulajdonsága mellett, valamennyi gyögyerőt is magában foglalja, az életművet és annak felületét a legszebb szabályszerű állapotban fentartja. Valamennyi bőrbajok, legyenek azok: napégés, szepő, májfolt, hanyás, pattanas, szemölcs, korpa, vagy bármi más baj, e szappan használata által nem csak végkép tökéletesen elháríthatnak, hanem a bőr egyuttal az év minden szakában fennmaradó barsony-simáságu, ruganyos puhaságu és oly viruló, fris kinezésű leend, milylyen a valódi szép borszin hez szükségeltetik: s megóvja azt az idő minden káros befolyásu változása ellen. Ezen növény szappan, ugy mint a közönséges szappan, egy drbka gyapjuszövetre dörgölve, meleg vizeli mosdással használtatik; mely mosdások naponként tessék szerint ismételtethetnek; kiváltképp előnyös e szappan fürdőkbelen is, és ott gyakran már a legnagyobb sikerrel használtatott sül. Ára darab nkint 30 l.

A t. ez. közönség felkérétek vilagosan Popp cs. k. udv. fogorvos-féle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjeggyemmel vannak ellátva.

Kapható: Szarvason Medveczky J. és Boros K.-nál, Békésen B. med S. és Debreceny K. Békés Csaba Badiés A., Varságh Béla. Gyoma Kram S. özevgye Mező-Berény Urszinyi L. Orosháza Medveczky H. Mező-T Somogyi G. özv. K-Szt.-Miklós Tóth S. Gyula Örley St. Endr Soldos L., Szentés Posa Béla. és Várady L. gyógyszerárailan.